

**Фундаментальні та прикладні наукові дослідження:
актуальні питання, досягнення та інновації**

Матеріали
I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(27 березня 2020 року)

Рада молодих учених
Бердянського державного педагогічного університету

Бердянськ, 2020

УДК 378:001. (063)

Ф 25

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова конференції - Богданов Ігор Тимофійович, доктор педагогічних наук, професор, ректор Бердянського державного педагогічного університету

Організатори конференції:

Іржи Кабелка, голова правління The Company "DEL a.s.";

Ліпич Вікторія Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи Бердянського державного педагогічного університету;

Онищенко Сергій Вікторович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій Бердянського державного педагогічного університету, голова Ради молодих учених факультету ФМКТО БДПУ;

Єфименко Юрій Олександрович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій Бердянського державного педагогічного університету;

Шурденко Марія Махайлівна, асистент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій Бердянського державного педагогічного університету

Денисова Анжеліка Сергіївна, провідний фахівець Бердянського державного педагогічного університету

Ф-25 **Фундаментальні та прикладні наукові дослідження: актуальні питання, досягнення та інновації**: матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (27 березня 2020 року): збірник тез. – Бердянськ : БДПУ, 2020. – 150 с.

До збірника увійшли матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції “**Фундаментальні та прикладні наукові дослідження: актуальні питання, досягнення та інновації**”. Матеріали збірника будуть корисними для дослідників, науковців, аспірантів, пошукувачів, викладачів, студентів

За зміст статей і правильність цитування відповідальність несе автор.

© Бердянський державний педагогічний університет, 2020

© Автори статей, 2020

ЗМІСТ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ. ЕКОЛОГІЯ.

Holovko Tamila, Pet'ko Lyudmila	
The Water Lily Species in the Royal Botanic Gardens at Kew (London): Victoria Amazonica	6
Oleshchenko Mariia, Pet'ko Lyudmila	
David Austin English Shrub Rose "Kew Gardens"	13
Ostapchuk Anastasiia, Pet'ko Lyudmila	
Collection of Alpines in the Davies Alpine House at Kew	20
Sharpilo Dariya, Pet'ko Lyudmila	
Charles Darwin. English Shrub Rose Bred by David Austin	30
Shevchenko Viktoriya, Pet'ko Lyudmila	
William Shakespeare Rose Named After 'British Man of the Millennium'	37
Ковташ О.В., Петько Л.В.	
Біологічне різноманіття тропічних лісів Амазонки в Садах Кью	45
Мисковець І.Я.	
Використання лікувальних грязей Волині у санаторно-курортній галузі	52

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКА

Арістов Ю.Ю.	
Розвиток системи планування бюджетних видатків	55
Коровій В.В.	
Фінансова складова розвитку людського потенціалу	58
Поліщук О.М.	
Фінансова політика у країнах з розвинутою економікою	61
Тітарчук М.І.	
Державний бюджет економічного зростання	64
Чугунов В.І.	
Бюджетний механізм у системі державного регулювання економіки	67

ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ

Буянов П.Г.	
Інклюзія в освіті дорослих	70
Голік О.Б.	
Майстерність публічного виступу	72
Гордієнко Т.В.	
Психолого-педагогічні засади та зміст дослідницької діяльності молодших школярів	75
Дудукалова О.С.	
Роль когнітивного компоненту у структурі готовності майбутніх інженерів-	

**Фундаментальні та прикладні наукові дослідження: актуальні питання,
досягнення та інновації**

педагогів економічного профілю до професійної діяльності	78
Коваль О.С.	
Розвиток духовної культури особистості в педагогічній сфері	82
Курило О.Ю.	
Вимоги до підготовки майбутніх інженерів-педагогів харчової галузі	85
Онищенко С.В.	
Методико-інклюзивна компетентність педагога професійної освіти	87
Пріма Д.А.	
Партнерська професійна позиція сучасного вчителя початкової школи	90
Раковець Катерина, Стрельбіцька О.О.	
Специфіка застосування інноваційної технології «Щоденні 5» на уроках читання	93
Селицкая О.Ю.	
О формировании профессиональной компетентности в области энергосберегающих технологий у студентов учреждения высшего образования агротехнического профиля (на примере производственных практик)	97
Станіславчук Н.І.	
Етична готовність як домінуюча ознака етичної компетентності студентів . .	100
Столяренко О.Б.	
Теоретичний аналіз наукових підходів до проблеми обдарованості у дошкільному віці	104
Юркевич Г.Й.	
Проблеми і перспективи рекрутингу	106

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

Тінькова Д.С.	
Використання коміксів у навчанні стереометрії учнями ЗП(ПТ)О машинобудівного профілю	110

ФІЛОЛОГІЯ І ЖУРНАЛІСТИКА

Тkachuk Arsen, Gron Larysa	
Main Factors to Support the Development of Student Speaking Ability	113
Yaroshchuk Daria, Gron Larysa	
Teaching Reading Comprehension Senior High School Students	117
Дищаківська Ольга, Безкоровайна Ольга	
Організація нестандартного уроку іноземної мови як засобу активізації комунікативної діяльності старшокласників	121
Ляшкевич Мирослава, Безкоровайна Ольга	
Формування англомовної аудитивної компетенції учнів основної школи в закладах загальної середньої освіти	125

**ОРГАНІЗАЦІЯ НЕСТАНДАРТНОГО УРОКУ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ЗАСОБУ
АКТИВІЗАЦІЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ**

Дищаківська Ольга

Студентка V курсу факультету іноземної філології

Безкоровайна Ольга

Доктор педагогічних наук, професор

завідувач кафедри методики викладання іноземних мов

(Рівненський державний гуманітарний університет, Україна, м. Рівне)

В останні роки зроблено чимало спроб удосконалити побудову уроку як форми організації навчальної діяльності учнів, що диктує необхідність застосування так званих «нетрадиційних» форм навчання. У сучасній дидактиці вживається поняття «нетрадиційний урок», «нестандартний урок».

Поняття «нестандартний урок» введено в методику майже всіх навчальних предметів педагогами-новаторами наприкінці 80-х років ХХ століття. Воно означає імпровізаційне навчальне заняття, яке має нетрадиційну структуру і специфічну цільову установку.

Аналіз педагогічної літератури дає можливість розкрити значення нетрадиційних форм навчання, яке полягає в тому, що вони урізноманітнюють форми роботи з учнями; сприяють вихованню творчої особистості школярів; дозволяють повніше враховувати особливості навчального матеріалу; вимагають розробки технології застосування нових освітніх форм [4; 6; 7; 8; 9; 10; 11; 13].

Впровадження нетрадиційних форм навчання сприяє раціональному використанню і навчального часу, підвищує продуктивність роботи учнів на уроці, а також розширює функції вчителя [3, с. 3].

Уперше спроба класифікувати нетрадиційні форми навчання, залежно від способу спілкування суб'єктів навчання була зроблена у дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук Н. І. Стяглик у 1994 р. «Нетрадиційні форми навчання і їх вплив на якість навчального процесу в школі» [5, с. 12].

Залежно від історії їх розвитку, Н. І. Стяглик визначає дві групи:

– «пульсуючі», тобто форми навчання, які відомі в педагогіці давно, але в силу соціальних та інших умов, потреб частота їх застосування в практиці різна;

– «нестандартні форми» – це форми, які раніше не застосовувались і відрізняються оригінальністю їх організації. Вони в основному виникли в останні роки під впливом засобів масової інформації (телебачення, радіо).

Відповідно до реалізації основних компонентів навчання під час розв'язання дидактичних завдань освітнього процесу дослідниця виділяє такі групи:

– нетрадиційні форми цілісного розв'язання завдань навчання (прийняття мети, організація сприйняття, осмислення, закріплення, застосування змісту того, що засвоюється, контроль та самоконтроль);

– «пролонговані» форми, які не реалізують дидактичних завдань під час проведення, вони потребують тривалої підготовки.

Для ефективної організації навчально-пізнавальної діяльності школярів необхідно враховувати способи взаємодії суб'єктів навчального процесу, що дозволяє виділити такі моделі нетрадиційних форм навчання:

Модель А. Нетрадиційні форми, що забезпечують односторонню дію на учня (учитель – учень, учень – учень). Організація спілкування за даними схемами робить дитину об'єктом дії, а вчителю належить провідна роль. Дана модель застосовується тоді, коли необхідно подати інформацію, якої немає в навчальних посібниках, для її наступної поглибленої переробки;

Модель В. Нетрадиційні форми навчання, які забезпечують взаємодію в процесі спілкування суб'єктів навчання в умовах парної роботи, роботи малих груп, міжгрупової роботи. У даній моделі організації спілкування учень є одним із рівноправних суб'єктів. Між учителем і школярем (учнем і учнем) виникає співтворчість. Організуючи взаємодію, учитель керує пізнавальною діяльністю, творчим пошуком дітей;

Модель С. Нетрадиційні форми навчання, які передбачають, як односторонню дію, так і взаємодію суб'єктів навчання.

Багато вчених і педагогів замислювалися над визначенням поняття «нестандартний урок». На думку О. Й. Антипової, В. Ф. Паламарчука, Д. І. Рум'янцевої, сутність нестандартного уроку полягає в такому структуруванні змісту і форми навчання, яке б викликало насамперед інтерес учнів і сприяло їхньому оптимальному розвитку й вихованню [12, с. 13]. Л. К. Лухтай (м. Дніпро) називає нестандартним уроком такий урок, який не вміщується (повністю або частково) у рамки виробленого й сформульованого дидактикою, на якому вчитель не дотримується чітких етапів навчального процесу, методів, традиційних видів роботи [5, с. 14].

Деякі дидакти не визнають нестандартний урок, як окремий тип уроку, вважаючи, що будь-який з них можна віднести до певного типу уроків за традиційною класифікацією. Інші сприймають їх як часткові явища, міцно пов'язані з особливостями викладання конкретних учителів. Тому перелік таких уроків досить великий [5, с. 17].

В останнє десятиріччя практика застосування нестандартних уроків стала пріоритетною, оскільки настав час узагальнити практичний досвід щодо впровадження нетрадиційних уроків, визначення їхньої питомої ваги та місця в освітній системі.

Нетрадиційні заняття дозволяють урізноманітнювати форми і методи роботи на уроці, позбавлятися шаблонів, виховують творчу особистість школяра, розширюють функції вчителя, дають можливість враховувати специфіку певного матеріалу та індивідуальність кожного учня.

Використання нетрадиційних форм навчання сприяє формуванню пізнавальних інтересів школярів, діти безпосередньо беруть участь у педагогічному процесі, результатом якого є оволодіння знаннями, вміннями та навичками. Пізнавальна діяльність учнів при таких способах її організації в основному має колективний характер, що створює передумови для взаємодії

суб'єктів навчання, дає можливість обміну інтелектуальними цінностями, зіставленню і узгодженню різних точок зору про об'єкти, що вивчаються на уроці [5].

Отже, переваги нестандартних уроків в порівнянні із звичними структурами уроків в тому, що підвищується інтерес учнів до навчання, їх активність в пізнанні і творчості, самостійність пошуків знань, переживання успіху досягнень, ініціативність, можливість індивідуального підходу до учнів, використання інноваційних та інформаційних педагогічних технологій, розвиток умінь спілкуватись. Але є деякі складності і недоліки використання нестандартних уроків: 1) затрати більшого часу на підготовку і проведення таких уроків; 2) не всі учні в рівній мірі активні; 3) організаційні труднощі (дисципліна, правила поведінки); 4) ускладнюється система оцінювання, аналізу результатів навчання; 5) забезпечення науково-методичної і матеріально-технічної бази навчання; 6) знаходження певного місця таких уроків в навчально-виховному процесі тощо.

Тому, уміле поєднання традиційних і нетрадиційних форм роботи, використання вчителем таких занять у певній системі та досконале володіння методикою їх проведення забезпечують високу ефективність нестандартних уроків.

Література

1. Безкоровайна О.В. Використання методу асоціативних символів у процесі навчання іноземної мови на початковому ступені / О.В. Безкоровайна, О.В. Ковальчук // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: науковий збірник : наукові записки РДГУ. Випуск 11(54), 2015. С. 69–72.

2. Безкоровайна О.В. Пріоритетні тенденції розвитку методики викладання іноземних мов та культур в контексті особистісно орієнтованого підходу. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: науковий збірник : наукові записки РДГУ. Випуск 9 (52), 2014. С. 17–21.

3. Безкоровайна О.В. Інноваційна діяльність викладача іноземної мови: проблеми, теорії та практики. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: науковий збірник : наукові записки РДГУ. Випуск 14(57). 2016. С. 10–14.

4. Безкоровайна О.В. Інноваційні підходи до організації методичної підготовки майбутнього вчителя англійської мови (на прикладі спільного проекту Британської Ради в Україні та Міністерства освіти і науки України «Шкільний вчитель нового покоління») / О.В. Безкоровайна, Я.Б. Петрівський // Нова педагогічна думка. 2018. № 4. С. 96–99.

5. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посібник. Київ: Академвидав, 2007. 616 с.

6. Петько Л. В. Активізація творчого розвитку особистості учнів як фактор педагогічної майстерності вчителя іноземної мови. Директор школи, ліцею, гімназії: всеукр. наук.-практ. журнал / засн. МОНмолодьспорту України, НАПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова ; голов. ред. О.І. Виговська. 2010. № 2. С. 99–103.

7. Петько Л.В. Інноваційні технології навчання у формуванні професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища // Сучасні технології

розвитку професійної майстерності майбутніх учителів: матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції, 28 жовтня 2015 р. // FOLIA COMENIANA: вісник Польсько-української науково-дослідної лабораторії дидактики імені Я. А. Коменського. Умань: ФОП Жовтий, 2015.

8. Петько Л. В. Стимулювання творчих здібностей підлітків засобами втілення образу казкового персонажу // Лялька як знак, образ, функція: Матер. всеукр. наук.-практ. конф. «Другі Марка Грушевського читання» / за ред. О.С.Найдена. Київ : ВД «Стилос», 2010. С. 200–204

9. Турчинова Г. В. Навчання монологічного та діалогічного мовлення студентів педагогічних професійно-лінгвістичних спеціальностей. Іноземні мови. 2005. № 2. С. 43–47.

10. Турчинова Г. В. Психолінгвістичні передумови оволодіння іноземною мовою для спеціальних цілей. Наукові записки : [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; укл. Л. Л. Макаренко. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. Випуск LXXXVIII (98). С. 201–207.

11. Турчинова Г. В. Результати експериментального навчання та інтерпретація отриманих даних з методики навчання професійного монологічного та діалогічного мовлення. Теоретичні питання культури, освіти та виховання. Київ: КНЛУНМАУ, 2005. № 29. С. 158–162.

12. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посібник. Київ : Академвидав, 2007. 232 с.

13. Pet'ko L. V. Teaching methods and the formation of professionally oriented foreign language learning environment in conditions of university. Intellectual Archive. 2016. Volume 5. No. 4 (July/ August). Toronto : Shiny Word Corp., Canada. PP. 73–87.